

A Mindennapok fizikája (MIFIZ)

Mi is a MIFIZ?

A csapatverseny gondolata egy fizika olimpia utáni beszélgetés közben született. Maroknyi kolozsvári fizikatanár volt jelen ezen a spontánul kialakult „tanácskozáson”. Egyetértettünk abban, hogy az olimpia feladatai túlzottan nehezek, és annyira eltolódtak az elmélet felé, hogy már csak egy nagyon kis réteg tud hozzászólni, s ez sok értékes, jó képességű diákot elriaszt a fizikától. Lassan megfogalmazódott egy másfajta, emberközelibb verseny szükségessége. Maradhatott volna ez egy szép álom is, de szerencsére megvalósítottuk. Az első versenyt 2000 tavaszán tartottuk meg, azóta minden évben megismételjük.

A verseny célkitűzései

- Rászoktatni a diákokat arra, hogy nyitott szemmel járjanak a világban
- Fölismerjék és megtapasztalják az általános fizikai törvényszerűségeket
- Gyakorlati feladatokat is megoldjanak
- Szokjanak hozzá a csoportmunkához
- A feladatok szövegét segítség nélkül, helyesen értelmezzék
- Használják helyesen a fizika szaknyelvét
- Tapasztalataikat, a kísérleti eredményeket helyesen, szabatosan foglalják össze
- Szeressék meg, és tanulják a fizikát

A verseny lefolyása

Egy iskolát legalább egy, de általában hat csapat képviselhet (minden évfolyamból egy, 6-tól 11. osztályig). Egy csapatba négy, azonos évfolyamra járó diák tartozik. A verseny két és fél órát tart. Az idén 68 csapatban 271 diák versenyzett. Úgy tűnt, hogy mindannyian jól érezték magukat. A jövő évi versenyre ismét szeretettel várjuk a jelentkező csapatokat.

A versenyfeladatok és az értékelés

Amint az előbbiekből kiderült, a verseny nem csak tárgyi tudást, nyelvi kompetenciát gyakorlati érzékét és kreativitást, hanem együttműködési készséget és összehangolt csapatmunkát is feltételez. Ennek megfelelően a feladatok közül legalább az egyik gyakorlati jellegű (kísérletezés, mérés), és ez a pontszámnak jó esetben 60%-át, de legalább 40%-át teszi ki. A hagyományos feladatok mellett helyet kaphatnak a fejtörők, keresztretjtvények, találós kérdések, szövegértelmezési feladatok, vagy a tapasztalt jelenségekkel kapcsolatos kérdések is. Fontos a válaszok szaknyelven történő szabatos megfogalmazása.

Az értékelésnél a fizikatudás mellett figyelembe vesszük a gyakorlati érzéket és a kreativitást, beszámítjuk a nyelvhelyességet, a szabatos fogalmazást és a szakszavak helyes használatát is.

Dr. Káptalan Erna,

a kolozsvári Báthory István Líceum fizikatanára, a MiFiz szervezője

Az következő FIRKA számokban ezekből a versenyfeladatokból mutatunk be néhányat.